

Til

17. marts 2025

Ældreministeriet

Holbergsgade 6
1057 København K

Sendt til: @aeldremin.dk (C.c.: evh@aeldremin.dk, chsd@aeldremin.dk)

Høring over udkast til vejledning til ældreloven

Kommunale Velfærdschefer takker for muligheden for at afgive høringssvar og har følgende bemærkninger til udkastet til vejledningen.

Fra kommunal side ser vi positivt på initiativet om at udarbejde en vejledning, der vil udgøre en central del af den kommende ældrelov inden for den sociale lovgivning. I høringsbrevet fremgår det, at vejledningen sigter mod at præcisere lovens formål, anvendelsesområde samt organiseringen og tilrettelæggelsen af ældreplejen. Vi noterer desuden, at høringsbrevet omtaler nye bekendtgørelser, som endnu ikke er offentliggjort.

Vejledningen er udformet på et overordnet niveau, hvilket giver kommunerne bred fortolkningsfrihed. Dette muliggør, at kommunerne kan tilpasse ældreplejen efter lokale behov. Det er samtidig vigtigt at være opmærksom på, at det også kan føre til betydelig variation mellem kommunerne hvorfor der ikke kan forventes en ensartet udmøntning af ældreloven på tværs af landet. Det er væsentligt at være opmærksom på, hvis der sidenhen rejses opmærksomhed på forskelle i de tilbud borgerne mødes med inden for ældrelovens rammer.

I lyset af kommentarerne om de kommende bekendtgørelser forventer vi imidlertid, at vejledningen løbende opdateres og udvides. Vi ser frem til flere konkrete eksempler og uddybninger af, hvordan loven kan implementeres i praksis.

Herudover har vi følgende konkrete bemærkninger til vejledningen:

1. Vedligeholdelsestræning – Servicelovens § 86, stk. 2

I kapitel 2 om "forebyggelse" fremgår det, at helhedspleje skal gives med et vedligeholdende og rehabiliterende sigte. I afgrænsningen af helhedsplejen i kapitel 4 fremgår det dog, at alene genoptræning efter sygdom (iht. servicelovens § 86, stk. 1) er en del af helhedsplejen. Dette efterlader et vakuum for den gruppe af ældre borger, som i dag visiteres til vedligeholdende træning i henhold til servicelovens § 86, stk. 2 som enkeltstående ydelse. Bestemmelsen om vedligeholdende træning ses dermed ikke at være videreført i ældreloven. Er det derfor meningen, at den nuværende bestemmelse om vedligeholdende træning skal indtænkes i helhedsplejeforløb for borgere, der modtager pleje og praktisk hjælp? Kan vedligeholdende træning gives som en del af den forebyggende indsats i henhold til lovens § 4, for de borgere, som ikke har behov for anden

hjælp? Dette har vi også kommenteret på i det tidligere høringssvar til udkast til ældreloven, og vi mangler fortsat at modtage nærmere vejledning herom.

2. Velfærdsteknologiske løsninger og digitalt førstevalg

Under bl.a. vejledningens punkt 42 står beskrevet, at det bør være en del af vurderingen af borgerens behov for hjælp og støtte, om brug af velfærdsteknologi og hjælpemidler kan bidrage til øget selvstændighed og selvhjulpethed i borgerens hverdag. Tilsvarende gælder i forhold til brug af digitale løsninger. I den politiske aftale mellem regeringen, KL og Danske Regioner af 19. december 2023 ("Aftale om 500 mio. kr. til mere behandling i eget hjem"), er parterne blevet enige om at igangsætte indsatsen om digitalt førstevalg. Der er ingen nærmere beskrivelse i det fremsatte lovforslag om ældreloven eller i nærværende vejledning der uddyber kommunernes beføjelser i forhold til tilbud om digitale løsninger. Vi ønsker nærmere beskrivelse af retstilstanden for området, og en vurdering af om der eventuelt mangler at tilvejebringes et hjemmelsgrundlag for at det digitale førstevalg kan implementeres i kommunerne mest hensigtsmæssigt.

3. Undtagelse fra frit valg af leverandør – Servicelovens § 93

Vejledningens punkt 118, omhandlende ældrelovens § 21, beskriver de situationer hvor der er undtagelse til retten til frit valg af leverandør. I lovforslaget til ældreloven fremgår det, at § 21 er en videreførelse af servicelovens § 93. I Karnovs lovbemærkninger til servicelovens § 93 er botilbud i henhold til servicelovens § 107 og 108 særskilt nævnt som omfattet af undtagelsen, ligesom ankestyrelsens praksis har slået fast, at også "botilbudslignende tilbud" er omfattet af undtagelsen. Disse tilbud er ikke særskilt nævnt i udkastet til ældreloven eller i nærværende vejledning. Er det en bevidst undladelse, fordi man vurderer at ældre borgere ikke kan opholde sig i sådanne tilbud og samtidig modtage hjælp efter ældreloven? Eller er det intentionen, at de ældre borgere som opholder sig i sådanne tilbud, skal have ret til frit valg af leverandør – modsat de ældre borgere som fx opholder sig på plejehjem?

4. Plejevederlag

I pkt. 152 formodes at have indsneget sig en trykfejl. Der står "plejevederlaget kan overstige den hidtidige indtægt". Henset til konteksten og den nuværende praksis, må det rettelig foreholde sig således, at "plejevederlaget ikke kan overstige den hidtidige indtægt".

5. Omfattede persongruppe i henhold til undtagelsen i § 2, stk. 2

Kommunale Velfærdschefer har tidligere, i forbindelse med høringssvar til lovforslaget om ældreloven, kommenteret på, at det er uklart hvem der kan visiteres til ældreloven kontra serviceloven, i henhold til lovens § 2, stk. 2 – undtagelsen til kravet om opnået pensionsalder. Denne utydelighed vil indebære, at der er overladt et stort skøn i hver enkelt kommune – og den enkelte kommune kan derved anlægge en individuel praksis. Der er derfor risiko for en stor spredning i hvordan borgere visiteres til ældreloven på tværs af landet. Vi savner derfor nærmere uddybning af den omfattede personkreds og flere praktiske eksempler på, hvornår undtagelsen finder sted.

6. Takstberegning

Henset til vores indledende kommentarer om vejledningens meget overordnede udformning, giver dette navnlig udfordringer i forbindelse med beregning af takster. Det fremgår af vejledningens punkt 117, at der vil blive udstedt regler i en bekendtgørelse om en fast overheadsats. Vi håber at

denne bekendtgørelse udarbejdes snarest, så kommunerne har tid til at implementere dette i den igangværende arbejdsproces hen mod lovens ikrafttræden 1. juli 2025.

Med disse bemærkninger og forslag til præciseringer, håber Kommunale Velfærdschefer således, at ministeriet vil komme med en klar og snarlig tilbagemelding på de udfordringer som vi både i nærværende og forrige høringssvar til lovudkastet til ældreloven har bragt på banen, og indarbejde dem i vejledningsteksten før lovens ikrafttræden d. 1. juli 2025, så kommunerne er bedst muligt klædt på til at imødekomme overgangen til ny ældrelov.

Mvh

Jakob Bigum Lundberg

Formand, Kommunale Velfærdschefer